

ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Η Γενική Συνέλευση του συλλόγου ΔΕΠ του Παντείου Πανεπιστημίου σε δύο συνεδριάσεις της συζήτησε επί του σχεδίου νόμου της κυβέρνησης για την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης και την αξιολόγηση και σημειώνει τα εξής:

- 1. Στόχος είναι η επίτευξη της ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση, η προαγωγή της έρευνας και η εκπαίδευση επιστημόνων.** Στο νομοσχέδιο όμως θεωρείται ότι η ποιότητα επιτυγχάνεται με τον ανταγωνισμό των πανεπιστημίων για λιγοστούς πόρους των οποίων η κατανομή βασίζεται σε ποσοτικούς δείκτες και σε μια έωλη αξιολόγηση.
- 2. Ο Σύλλογος Μελών ΔΕΠ Παντείου Πανεπιστημίου έχει πολλάκις τοποθετηθεί για τις μεθόδους αξιολόγησης. Μια ουσιαστική αποτίμηση του ακαδημαϊκού έργου είναι εκ των πραγμάτων μία σύνθετη, απαιτητική και χρονοβόρα διαδικασία. Ενώ όμως τείνουμε να χρησιμοποιούμε σύνθετα μοντέλα ανάλυσης στην διερεύνηση ερευνητικών ερωτημάτων, στην διαδικασία πιστοποίησης και αξιολόγησης των πανεπιστημίων επιλέγεται μία πρωτόλεια ανάλυση με απλές στατιστικές. Τα κριτήρια μιας αποτίμησης του πανεπιστημιακού έργου πρέπει να συνάδουν προς τον ακαδημαϊκό χαρακτήρα του θεσμού, να ανταποκρίνονται στην ιδιαιτερότητα και στις σύνθετες απαιτήσεις στάθμισης του παιδαγωγικού και ερευνητικού έργου, να προωθούν τελικά την αναβάθμιση και το δημόσιο δωρεάν χαρακτήρα του πανεπιστημίου.**
- 3. Το Νομοσχέδιο, όπως και παλιότερες ρυθμίσεις, χρησιμοποιεί κριτήρια αγοράς με ποσοτικούς δείκτες του παραγόμενου έργου και επιβραβεύει εκείνη την έρευνα που σχετίζεται με επιχειρηματική δραστηριότητα (πχ. πατέντες, startup εταιρείες κλπ). Αγνοεί τελείως το έργο των Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών που μπορεί να αποτελέσει ένα συγκριτικό πλεονέκτημα για τη χώρα.**
- 4. Η λογική αυτή της αξιολόγησης θα αποτελούσε απλά μια γραφειοκρατική διαδικασία που θα βάρυνε την όλο και αυξανόμενη εργασία της πανεπιστημιακής κοινότητας (ΔΕΠ και διοικητικών υπαλλήλων) όπως συμβαίνει τόσα χρόνια. Είναι γνωστό ότι η ενασχόληση με το ίδιο το πλαίσιο αξιολόγησης (προετοιμασία και υποβολή) αποτελεί ιδιαίτερα χρονοβόρα και επίπονη γραφειοκρατική διαδικασία και κοστίζει ακριβώς: για παράδειγμα στη Βρετανία το κόστος ξεπερνά τα £246εκ. Το νέο νομοσχέδιο όμως συνδέει το 20% της κρατικής χρηματοδότησης των ΑΕΙ με αυτού του τύπου την αξιολόγηση οδηγώντας έντεχνα στην περαιτέρω μείωση της κρατικής χρηματοδότησης για αρκετά τμήματα των ΑΕΙ. Έτσι υπονομεύει τη λειτουργία τους σε μια περίοδο που η υφιστάμενη χρηματοδότηση δεν καλύπτει επαρκώς ούτε τις βασικές λειτουργικές ανάγκες των πανεπιστημίων. Η στάση αυτή περιορίζει και αλλοιώνει το συνταγματικά**

κατοχυρωμένο δικαίωμα των Πανεπιστημίων στην οικονομική ενίσχυση από το Κράτος (άρθρο 16 παρ.5) στο πλαίσιο του πλήρους αυτοδιοίκητου που πρέπει να απολαμβάνουν.

5. **Βασικό πρόβλημα των Ελληνικών Πανεπιστημίων είναι η υποχρηματοδότησή τους.** Το Πάντειο λάμβανε το 2008 κρατική χρηματοδότηση ύψους 5.800.000 ευρώ και λαμβάνει σήμερα 1.800.000 ευρώ εκ των οποίων μόνο το 80% σύμφωνα με το νομοσχέδιο θα δίνονται από το κράτος. Γενικότερα η χρηματοδότηση του Υπουργείου Παιδείας προς τα ΑΕΙ από 1,42 δις ευρώ που ήταν το 2009 μειώθηκε στο 0,83 δις ευρώ το 2015 και έκτοτε παραμένει σε ανάλογα χαμηλά επίπεδα. Το κράτος θα πρέπει να ανταποκριθεί στη συνταγματική υποχρέωση χρηματοδότησης των Πανεπιστημίων και τη στήριξη της δωρεάν, δημόσιας παιδείας. Είναι επιτακτική ανάγκη η χρηματοδότηση να αυξηθεί, τουλάχιστον, στα προ-μνημονίων επίπεδα, καθώς είναι στοιχειώδης προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία των ΑΕΙ, τα οποία καλούνται να εκπαιδεύσουν ένα μεγάλο αριθμό φοιτητών. Η αναλογία διδασκόντων διδασκομένων καθιστά επίσης επιτακτική την ενίσχυση του διδακτικού προσωπικού, του οποίου ο αριθμός φθίνει συνεχώς, με θέσεις ΔΕΠ. **Οι κατά κεφαλή δαπάνες για έρευνα και τεχνολογία στην ανώτατη εκπαίδευση στην Ελλάδα είναι από τις χαμηλότερες μεταξύ των χωρών της ΕΕ αντιπροσωπεύοντας περίπου το 1/3 του αντίστοιχου μέσου όρου για το σύνολο της ΕΕ-28.** (Ενδεικτικά η κατά κεφαλή δαπάνη για έρευνα και τεχνολογία το 2018 στην Ελλάδα είναι 57,6 ευρώ ενώ στην Δανία είναι 521,6 Ευρώ, στην Γερμανία 224,3 Ευρώ, στην Ολλανδία 264,8 Ευρώ και στο σύνολο της ΕΕ-28 143,1 Ευρώ.). Αν τα Πανεπιστήμια δεν χρηματοδοτηθούν η υποβάθμιση είναι προδιαγεγραμμένη και καμιά αξιολόγηση δεν θα μπορούσε να την αντιστρέψει. Το Υπουργείο λοιπόν καλά θα κάνει να αντιμετωπίσει το πρόβλημα και να μην μεταθέτει τη συζήτηση σε θέματα αξιολόγησης της ποιότητας.

6. Η Ελληνική κοινωνία γνωρίζει ότι σε αυτές τις δύσκολες συνθήκες τα πανεπιστήμια στήριξαν και στηρίζουν την νεολαία που, με τα εφόδια που παίρνει στα ΑΕΙ της χώρας, διαπρέπει στο εξωτερικό. **Είναι σόφισμα λοιπόν ότι τα πτυχία δεν έχουν αντίκρουσμα στην αγορά εργασίας.** Είναι προφανές ότι οι νέοι επιστήμονες δεν μπορούν να βρουν δουλειά επειδή δεν υπάρχουν θέσεις εργασίας όχι επειδή δεν είναι ικανοί. Για να αποκρυφτεί αυτό το γεγονός **τα πανεπιστήμια συστηματικά λειοψοούνται ως κέντρα ανομίας,** οι φοιτητές κατηγορούνται για έλλειψη επιμέλειας στις σπουδές τους (ειδικά όταν διεκδικούν ένα καλύτερο μέλλον) και τα προγράμματα σπουδών που προκρίνει η επιστημονική κοινότητα θεωρούνται ελλειμματικά.

7. Είναι **σόφισμα επίσης ότι η σύνδεση της χρηματοδότησης με την αξιολόγηση θα αυξήσει την υποτιθέμενα χαμηλή ποιότητα των σπουδών.** Αντίθετα το νομοσχέδιο δημιουργεί συνθήκες μεγάλου ανταγωνισμού μεταξύ πανεπιστημίων για την χρηματοδότηση αλλά και μεταξύ σχολών και τμημάτων του ίδιου ιδρύματος. Το αποτέλεσμα θα είναι να υποβαθμιστούν (ακόμα και να καταργηθούν) τμήματα και σχολές, όπως των Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών καθώς και από περιφερειακά πανεπιστήμια που δεν θα μπορούν να ανταποκριθούν σε κριτήρια αγοράς.

8. **Η μεταστροφή προς ένα μοντέλο της αγοράς**, όπου ο φοιτητής αντιμετωπίζεται ως καταναλωτής εκπαιδευτικών υπηρεσιών, και το ίδρυμα ως πάροχος ο οποίος εξαρτάται από τους φοιτητές-καταναλωτές για τη χρηματοδότησή του, **υποβαθμίζει την ποιότητα της εκπαίδευσης μέσω της προσαρμογής (χαλάρωσης) των ακαδημαϊκών κριτηρίων ώστε να μεγιστοποιούνται οι φαινομενικές επιδόσεις των φοιτητών, σε προ- και μεταπτυχιακές σπουδές.** Επίσης, η σύνδεση της "αξιολόγησης" με την χρηματοδότηση, εύκολα μπορεί να οδηγήσει στην σύνδεση της ατομικής "αξιολόγησης" των μελών ΔΕΠ με τον μισθό τους. Σε επίπεδο πανεπιστημίων, ο ανταγωνισμός θα τα οδηγήσει σε τακτικισμούς, διασυνδέσεις με την κεντρική κυβέρνηση και διαγκωνισμό για συμβολική ισχύ (που μεταφράζεται και σε χρηματική ισχύ) όπως συνέβη και σε άλλες χώρες που εφαρμόστηκε το μοντέλο αυτό (βλέπε την Βρετανική εμπειρία όπως τεκμηριώνεται στη διεθνή βιβλιογραφία).

9. Με το νομοσχέδιο δημιουργείται μια Αρχή για την Ανώτατη Εκπαίδευση, ένα υπερόργανο που δεν θα είναι υπεύθυνο μόνο για την αξιολόγηση αλλά και για την πιστοποίηση των προγραμμάτων σπουδών επεμβαίνοντας ευθέως στο αυτοδιοίκητο των πανεπιστημίων και στην ακαδημαϊκή λειτουργία, θα γνωμοδοτεί στο Υπουργείο για την συγχώνευση και κατάργηση τμημάτων και την χρηματοδότηση των πανεπιστημίων. Το υπερόργανο αυτό, με τις απίστευτες εξουσίες για την Ανώτατη Εκπαίδευση, θα διοικείται από έναν διοριζόμενο από του Υπουργείο που θα είναι υπεύθυνος-η για όλες τις λειτουργίες της αρχής και την επιλογή των στελεχών και των αξιολογητών και θα διοικεί χωρίς κανένα ουσιαστικό έλεγχο. Με άλλα λόγια **η προτεινόμενη Αρχή (που δεν θα είναι ανεξάρτητη από την κυβέρνηση) θα χαράσει την πολιτική για τα πανεπιστήμια καταστρατηγώντας τον αυτοδιοίκητο χαρακτήρα τους.**

Με βάση τα παραπάνω, Η Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μελών ΔΕΠ του Παντείου Πανεπιστημίου:

- Τάσσεται κατά του προτεινόμενου νομοσχεδίου
- Καλεί τα όργανα του Πανεπιστημίου, ΓΣ τμημάτων, Κοσμητείες και τη Σύγκλητο, να πάρουν θέση κατά των προτεινόμενων μέτρων
- Καλεί ολόκληρη την πανεπιστημιακή κοινότητα, φοιτητές, διοικητικούς υπαλλήλους και μέλη ΔΕΠ να αγωνιστούν για να διαφυλάξουν τον δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα του Πανεπιστημίου.